

Styrets beretning 2019

Virksomhetens art

Anno museum AS har driftsansvaret for følgende avdelinger: Domkirkeodden, Glomdalsmuseet, Museene i Kongsvingerregionen, Musea i Nord-Østerdalen, Norsk skogmuseum og Utvandrer-museet. Anno har hovedsete i Elverum.

Gjennom sine museumsenheter arbeider Anno både med kultur- og naturhistorie og kunstformidling. Formålet er å drive dokumentasjon, forvaltning, forskning, formidling og fornying. Utgangspunktet er museets store samlinger knyttet til materiell og immateriell kulturarv. Annos samfunnsrolle er å være en av samfunnets hovedminnebøker og å utvikle og formidle kunnskap og refleksjoner om menneskers forståelse av og samhandling med sine omgivelser.

Anno har i beretningsåret avholdt to aksjonærmøter og ordinær generalforsamling.

Det har vært gjennomført 6 styremøter, hvor novembermøtet var et tre-dagers seminar med Anno ledergruppe i Berlin. Styret har totalt behandlet 53 saker.

Organisasjon

Annos strategiplan for perioden 2015-2019 med Visjonen *Kunnskap om fortid – engasjement i samtid* har vært et styrende dokument. Kjerneverdierne *åpenhet, troverdighet, engasjement og profesjonalitet søkes etterlevd*. Følgende hovedmålsetting gjelder for planperioden:

Anno museum skaper et sterkt samlet museumsfaglig miljø som markerer seg og setter et tydelig fotavtrykk som en samfunnsrelevant aktør, og blir anerkjent som det beste konsoliderte museum i Norge.

Anno museums styre har i denne og foregående strategiperiode hatt som førsteprioritet å framskaffe finansiering til Dokumentasjonssenter med fellesmagasin gjennom Kulturdepartementet, tilskudd til Nasjonale Kulturbygg. Dette lykkes endelig i Statsbudsjettet 2019 hvor Anno ble tildelt 11 mill. I Statsbudsjett 2020 ble ytterligere 12 millioner tildelt av totalt tilsagn på 90 millioner.

Hedmark Fylkeskommune har fattet vedtak om 35 millioner til prosjektet og det har i hele 2019 vært arbeidet med å få på plass kommunene i Hedmarks bidrag på 35 millioner. Så langt har Elverum kommune (10 millioner) og 3 andre kommuner fattet vedtak om bidrag i henhold til plan, mens arbeid med øvrige kommuner fortsetter med positive signaler om vedtak i 2020.

Arbeidet med byggeprosjektet har fulgt planlagt fremdrift i 2019 og i desember ble anbudsdocumentene sendt ut for et bygg i massivtre på avsatt tomt på Glomdalsmuseet. Byggestart er planlagt til oktober/november 2020 med ferdigstilling i november 2021.

Anno har i hele 2019 intensivert og systematisert et omfattende prosjektarbeid knyttet til revidering av hele vår gjenstandssamling. Arbeidet omfatter å avklare prioritering av hva som skal inn i fellesmagasinet av våre ca. 170 000 gjenstander, registrere alle gjenstander i henhold til besluttet minimumsstandard, klargjøre gjenstandene for flytting og gjøre hele Annos gjenstandssamling tilgjengelig på digitalt museum. Anno digital har utviklet arbeidsmetoder som vesentlig effektiviserer tidligere manuelle arbeidsprosesser til støtte for revisjons- og innflyttingsarbeidet. Dette er et avgjørende bidrag i å kunne fullføre arbeidet innen rimelige tidsrammer i forhold til byggeprosjektet. Arbeidet vil pågå over mange år og krever en betydelig intern prioritering som påvirker øvrig virksomhet ved museene. De erfaringene vi vinner vil kunne gi verdifulle bidrag til andre museers tilsvarende fremtidige arbeid og det er sterkt ønskelig med økte bevilgninger for å kunne gjennomføre et slikt helhetlig systematisk arbeid med samlingene vi har som mål. Norsk Skogfinsk museums gjenstander skal også finne sin plass i fellesmagasinet og representanter derfra deltar i prosjektet. Vi legger opp til en effektiv innflytting i fellesmagasinet i fra januar 2022.

Dokumentasjonssenter med fellesmagasin vil foruten å tilby Anno kapasitet til å magasinere våre og Norsk Skogfinsk museums gjenstander på en god måte, ha fremtidsrettede verksteder for konservering av alle gjenstandskategorier og kontorfasiliteter for Annos fellesadministrasjon.

I tildelingsbrevet for 2019 ble alle museer i Norge pålagt å fullføre antikvarisk bygningsteknisk registrering i løpet av 2019. Anno har ca. 11% av alle slike bygninger ved norske museer, ca. 450 totalt. Vi hadde ca. 75% registrert ved starten av 2019 og har fullført arbeidet i løpet av 2019 som pålagt. Dette har vært gjort ved en felles innsats fra avdelingenes fagpersoner som en særlig prioritet i 2019. Som del av dette arbeidet er også utviklet et felles system for årlig tilsyn med samtlige bygninger fra 2020 av for med enkle midler å kunne forebygge forfall. Med støtte fra Kulturrådet har Anno i 2019 startet opp arbeidet med en felles sikringsplan for alle våre museumsbygg, et arbeid som vil fullføres med rapport i første halvår 2020. Det er også igangsatt arbeid med å legge forsikring av våre antikvariske bygninger ut på felles anbud.

Styret har videreført og videreutviklet ordningen med søkbare øremerkede interne midler på 2,5 millioner til bygningsmessige tiltak på antikvariske bygninger og driftsbygninger. Videreutviklingen av ordningen har i 2019 medført at vi er kommet

økonomisk og tidsmessig ajour med planlagt vedlikehold og her ligger en vesentlig, men positiv forklaring på årets økonomiske underskudd.

Vedlikeholdsetterslepet på bygningsmassen som Anno museum forvalter er betydelig. Innenfor dagens budsjetttrammer er det helt umulig å komme ajour, hvilket innebærer hard prioritering og tiltagende forfall. Forebyggende tiltak må prioriteres framfor kritisk vedlikehold, og det er umulig å unngå forfall selv med de systematiske tilsynstiltak som er iverksatt. Situasjonen er alvorlig og krever nasjonale økonomisk satsing. Inntil dette finner sin løsning risikerer vi at viktige bygninger blir så skadet at de blir mer en rekonstruert versjon enn en opprinnelig bygning av museumsverdi.

I et forsøk på å finne en løsning på det strukturelle vedlikeholdsetterslepet som Anno og andre museer i Norge opplever er det påbegynt et arbeid i samarbeid med museene i Oppland om et omfattende nasjonalt prosjekt med søknad til Kulturdepartementet. Søknadens utgangspunkt er den akselererende utfordringen klimaendringene påfører våre antikvariske bygg og hvorledes jevnlig tilsyn, forebyggende vedlikehold samt systematisk forsknings- og kompetanseutvikling kan bidra til å løse utfordringen. Anno har forventninger til at det arbeid som Kulturdepartementet har gjennomført som del av arbeidet med museumsmeldingen om 100% tilstandsregistrering er et grunnlag for en slik nasjonal satsing.

Anno har i 2019 fortsatt vår gode satsing på forskning og registrert i alt 8 fagfellevurderte forskningspublikasjoner og ytterligere 11 faglige artikler. Våre Kulturrådsstøtte utviklingsprosjekter ved blant annet Kvinnemuseet gjennomføres med planlagt fremdrift i 2019.

Ved Generalforsamlingen 2019 formaliserte Anno flere nye eiere etter et omfattende arbeid med å tilpasse og fornye avtaler i Kongsvingerregionen, Nord-Østerdalen og Trysil/Engerdal. Dette ble gjort ved omfordeling av aksjer.

Som følge av kommunene i Hedmarks økonomiske bidrag til Dokumentasjonscenter med fellesmagasin vil alle kommuner tilbys aksjer i Anno. Styret vil innstille på en emisjon ved Generalforsamlingen 2020. Hedmark Fylkeskommune har formelt pr 1/1-20 overdratt sin 35% aksjeandel i Anno til Innlandet Fylkeskommune. Emisjonen i 2020 omfatter også Innlandet Fylkeskommune slik at deres aksjeandel på 35% opprettholdes.

Arbeidet med planer om et nytt utstillings- og kontorbygg på Domkirkeodden tilrettelagt for helårsdrift har pågått i samarbeid med Hamar kommune i 2019. Fokus har vært på nødvendig regulerings tekniske arbeider hvor ny reguleringsplan for relevante deler av Domkirkeodden vil politisk behandles våren 2020. Videre fremdrift

er gjennomføring av et forprosjekt og utlysning av en arkitektkonkurranse hvor Anno for Statsbudsjettet 2021 har dette som 1. prioritets tiltak.

Høsten 2019 gjennomførte Anno ved styreleder, administrerende direktør, avdelingsdirektør Norsk Utvandremuseum og styreleder Stiftelsen Norsk Utvandremuseum en reise til USA. Pensjonert avdelingsdirektør Norsk Utvandremuseum var guide for reisen til Midt-Vesten og Seattle. Målsettingen var å overlappet faglige nettverk i USA til ny avdelingsdirektør og besøke samarbeidsinstitusjoner og museer blant annet som innledende forberedelser til arbeidet med det kommende 200-års jubileet for norsk utvandring i 2025. Anno, ved Norsk Utvandremuseum, har tatt initiativ til være sekretariat for jubileets prosjektorganisasjon. I dialog med Kulturdepartementet er det avklart at Anno fremsender en prosjektsøknad om dette til Statsbudsjettet 2021.

Anno Glomdalsmuseet besøkte i august 2019 våre museale samarbeidspartnere i Namibia. Dette med utgangspunkt i samarbeidsavtalene fra 2018 med region Tsumeb og det Namibiske nasjonale museumsforbundet. Utviklingsprosjekter ble planlagt og vil videreføres ved gjenbesøk fra Namibia og ytterligere besøk i Namibia i 2020.

Anno Kvinnemuseet er medlem og for tiden også leder av Det internasjonale kvinnemuseums-nettverket (IAWM).

Värmlands Museum og Anno har siden 2014 hatt en strategisk samarbeidsavtale. Etter evaluering av avtaleperioden har partene utviklet og signert fornyet avtale for 2020-2024. De viktigste samarbeidsområdene i den nye avtalen er «Finnskogen som verdensarv» og «Magasin/samlingsforvaltning».

Deltagelse i nasjonale museumsnettverk vurderes som vesentlig for faglig utvikling og kvalitet. Anno leder skognettverket og nettverket for kvinnehistorie. Vi deltar i til sammen 11 nasjonale museumsnettverk hvor flere av våre dyktige ansatte også gir verdifulle bidrag.

Anno har med støtte fra Hedmark Fylkeskommune, Kulturrådet og Sparebankstiftelsen Hedmark etablert et internt kompetansehevingsarbeid innen AR/VR. I samarbeid med EON Reality AS vil en egen AR applikasjon prøves ut våren 2020 for innledende bruk ved Anno Domkirkeodden sommeren 2020. Satsingen på AR/VR startet i 2018 og er del av utviklingsarbeidet innen formidling, en satsing vi forventer å kunne videreutvikle som del av vår helhetlige formidling med videreført ekstern støtte i årene fremover.

Økonomiske forutsetninger

Årsoppgjøret er avlagt under forutsetning om fortsatt drift. Inntektene er i stor grad offentlige tilskudd fra Kulturdepartement, Hedmark fylkeskommune og kommunene i fylket. Utover offentlige tilskudd er det økte egeninntekter og eksterne prosjektmidler som bidrar til utvikling og fornyelse.

Anno museums samlede inntekter utgjør kr. 125 mill. Årets underskudd på kr. 2,9 mill. inndeckes fra annen egenkapital.

Anno museums egenkapital utgjør ca. 9 mill. Selskapets likviditet er god. Anno museums økonomiske fundament er systematisk bedret. Framtidig endring i føring av pensjonsforpliktelser tilpasset internasjonal standard vil negativt påvirke egenkapitalen, mens innføring av Dokumentasjonssenter med fellesmagasin i regnskapet vil utgjøre en betydelig positiv forskjell.

Det store etterslepet knyttet til vedlikehold og investeringer på bygninger og anlegg er fortsatt svært utfordrende. Styret mener at størrelsen på de offentlige bevilgningene ikke samsvarer med det forvaltningsansvar og den størrelsen virksomheten Anno museum utøver.

Styret anser at offentlige bevilgninger benyttes i tråd med gitte forutsetninger.

For 2019 er det ikke mottatt gaveforsterkningsmidler fra Kulturdepartementet. Prosjektforpliktelsene ved årets slutt utgjør kr. 12,8 mill. i tillegg til at det ligger forpliktelser knyttet til testamentariske gaver i størrelsesorden kr. 8,3 mill.

Etter styrets oppfatning gir det fremlagte resultatregnskap og balanse med tilhørende noter et korrekt uttrykk for selskapets resultat 2019 og den økonomiske stillingen ved årsskiftet. Utover det som fremgår av årsregnskapet, kjenner styret ikke til andre forhold vedrørende selskapets drift som skulle vært tatt med i regnskapet. Det har heller ikke inntruffet hendelser av betydning etter årsskiftet som påvirker selskapets økonomiske stilling.

Arbeidsmiljø og personale

Ved Anno ble det utført 134 årsverk og ved årets utløp var det 113 fast ansatte. Gjennomsnittsalderen i Anno er 46 år. Sykefraværet i 2019 var samlet på 5,6% og utgjorde totalt 1 536 fraværsdager. Av dette utgjør 3,8%-poeng langtidssykefravær. Anno museum jobber fortsatt etter rutiner innarbeidet ved tidligere IA-avtale og arbeider for å være en helsefremmende arbeidsplass. Det arbeides med å forebygge og redusere sykefravær, styrke jobbnærværet og bedre arbeidsmiljøet, samt hindre utstøting og frafall fra arbeidslivet. Anno er medlem av arbeidsgiverforeningen Virke. Bedriftshelsetjeneste ivaretas av Salutis HMS.

Anno legger vekt på å skape god dialog med de tillitsvalgte. Ledelse og organisasjonstillitsvalgte har gjennomført sju møter. Annos arbeidsmiljøutvalg har avholdt seks møter. Det er sju stedlige verneombud, hvorav et hovedverneombud. Anno har egen verneleder. Det er avholdt to allmøter, en praktisk Krise- & Beredskapsdag for alle ansatte og en egen øvelsesdag med ledergruppa tilknyttet oppdatering og scenarier tilknyttet Annos Krise- og beredskapsplan.

Likestilling og miljø

Anno tilstreber en balansert fordeling knyttet til kjønn og alder uten å diskvalifisere for etnisitet, religion, livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk og er særlig bevisst på disse forholdene ved rekruttering av nye faste og midlertidige medarbeidere. Totalt er det 54 % kvinner og 46 % menn ansatt i Anno. Ledergruppen består av sju menn og tre kvinner. Anno styre består av tre kvinner og fire menn.

Vår avdeling Norsk Skogmuseum er sertifisert som miljøbedrift av stiftelsen Miljøfyrtårn.

Styret har ikke kjennskap til at Anno forurenser det ytre miljø og legger bevisste miljøkrav til grunn for planleggingen av nytt Dokumentasjonsenter med fellesmagasin.

Framtidsutsikter

Anno museum er sitt samfunnsoppdrag bevisst og følger opp den nasjonale museumspolitikken fra statlige bevilgende myndigheter og regionale føringer fra fylkeskommune og kommuner. Anno innførte i løpet av 2019 målstyring knyttet til prioriterte mål innen utvalgte strategier. Disse er samstemt med ny strategisk plan for perioden 2020-2024, vedtatt i desember 2019. Anno viderefører satsingen på økt faglig samspill innen hele organisasjonen og videreutvikling av potensialet for egeninntekt gjennom egen forretningsplan som planlegges vedtatt medio 2020. Som del av arbeidet med å øke egeninntektene tilsatte Anno i 2019 for første gang en markedsfører. Økt innsats innen markedsføring skal gjennom direkte og indirekte virkemidler bidra til økt omtale og samfunnsmessig engasjement, høyere besøkstall og egeninntjening.

Som konkretisering av strategisk plan er utarbeidet langsiktig utviklingsplan for alle museumsavdelingene. Ved hvert styremøte presenteres og diskuteres systematisk museumsutvikling for museene våre. Styret har ambisjoner for samtlige museer innen Anno i tråd med målsettingene i strategisk plan, samtidig som det fokuseres på gode fellesløsninger for helheten.

For å bidra til økt faglig samspill innen Anno videreutvikles og justeres strategiske

fora til strategiske satsinger i ny strategisk plan. Disse vil i kommende strategiperiode være:

- Bygningsvern
- Markedsføring
- Formidling, inkludert AR/VR
- Forskning
- Utstillingsproduksjon

Arbeidet med bygging av Dokumentasjonssenter med fellesmagasin og tilhørende arbeider med revisjon av gjenstandssamlingene og innflytting er organisert som eget strategisk prosjekt.

Strategiplanen gir føringer om at det skal opprettholdes og videreføres en stabil og robust driftsøkonomi, med særlig fokus på at byggingen av Dokumentasjonssenter med fellesmagasin skal gjennomføres innenfor prosjektets økonomiske ramme. Som del av pålagt rapportering om fremdrift pr 1. august årlig rapporterte Anno inn et innledende nøkternt estimat knyttet til byggets driftskostnader. Estimatenes vil bli ytterligere detaljert og kvalitetssikret i 2020 og 2021. Ved ferdigstilling av bygget forventer styret at Kulturdepartementet øker bevilgingen til Anno tilsvarende byggets årlige driftskostnader.

Nytt museumsbygg på Domkirkeodden er styrets høyeste prioritet til Statsbudsjettet i 2021.

Anno museum har et tett faglig samarbeid med museene i Oppland og det er i 2019 inngått en egen samarbeidsavtale museene imellom. I 2019 har fokus vært på dialog og innflytelse på hvordan Innlandet fylkeskommune vil organiseres og prioritere på en positiv måte overfor museene. Alle møtene har vært med deltakelse fra Hedmark og Oppland fylkeskommuner, etter hvert med de personer som har fått ledende roller innen kultur, kulturarv, bibliotek og arkiv i Innlandet fylkeskommune. Som inngang til Fylkeskommunens ambisjoner overfor museene vedtok fellesnemda i september 2019 en egen sak om Innlandets museer «Museum som kraftsenter i Innlandet».

Styret konstaterer at det vil være nødvendig med betraktelig økte driftstilskudd for å kunne ivareta forebyggende og løpende vedlikehold av de antikvariske bygningene, samlinger og eiendommer i årene framover, og for samtidig å kunne opprettholde det gode museumsfaglige tilbudet.

Annos pensjonsordning og varslede endringer knyttet til regnskapslovgivning for ytelsesbaserte pensjonsordninger vil bli en framtidig utfordring.

Styret møter disse utfordringene med positivitet og er klare for videre innsats for å skape bedre museum sammen med Annos medarbeidere.

For styret i Anno museum AS
12. februar 2020

Knut Storberget

Hilde Charlotte Solheim

Reidar Andersen

Magnus Sempler Holte

Erik Nilssen

Signe Opsahl

Ingun Aastebøl

Sven Inge Sunde
adm. dir.